

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 3ης Ιουλίου 2002 *

Στην υπόθεση T-179/00,

A. Menarini — Industrie Farmaceutiche Riunite Srl, με έδρα τη Φλωρεντία (Ιταλία), εκπροσωπούμενη από τους D. Waelbroeck και D. Brinckman, δικηγόρους, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

υποστηριζόμενη από την

European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations, με έδρα τις Βρυξέλλες (Βέλγιο), εκπροσωπούμενη από τον D. Anderson, QC, την J. Stratford, barrister, τον I. Dodds-Smith και την A. Wearing, solicitors, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνουσα,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους R. Wainwright και H. Støvlbæk, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της απόφασης της Επιτροπής της 17ης Απριλίου 2000, με την οποία απορρίφθηκε το αίτημα της προσφεύγουσας να χρησιμοποιήσει το λογότυπό της στο μπλε πλαίσιο της συσκευασίας του φαρμάκου OPTRUMA, το οποίο εγκρίθηκε σύμφωνα με την κεντρική διαδικασία εγκρίσεως,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τον Μ. Βηλαρά, Πρόεδρο, τη V. Tiili και τον P. Mengozzi, δικαστές,

γραμματέας: Β. Pastor, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 6ης Μαρτίου 2002,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

- 1 Η εμπορία φαρμάκων στην Ευρωπαϊκή Ένωση υπόκειται στη χορήγηση άδειας κυκλοφορίας. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2309/93 του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 1993, για τη θέσπιση κοινοτικών διαδικασιών έγκρισης και εποπτείας των φαρμάκων για ανθρώπινη και κτηνιατρική χρήση και για τη σύσταση ευρωπαϊκού οργανισμού για την αξιολόγηση των φαρμάκων (ΕΕ L 214, σ. 1), προβλέπει μια αποκαλούμενη «κεντρική» διαδικασία για την έγκριση των φαρμάκων. Σύμφωνα με άρθρο 9, παράγραφος 1, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού 2309/93, στο πλαίσιο της κεντρικής διαδικασίας εξετάζεται, μεταξύ άλλων, αν η επισήμανση ή το φύλλο οδηγιών συνάδουν με την οδηγία 92/27/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1992, σχετικά με την επισήμανση και το φύλλο οδηγιών των φαρμάκων που προορίζονται για ανθρώπους (ΕΕ L 113, σ. 8).
- 2 Η Επιτροπή θέσπισε, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 5, του κανονισμού 2309/93, μετά από διαβούλευση με τον ευρωπαϊκό οργανισμό για την αξιολόγηση των φαρμάκων (στο εξής: ΕΟΑΦ), τα κράτη μέλη και τους ενδιαφερόμενους κύκλους, λεπτομερή οδηγό σχετικά με τη μορφή με την οποία πρέπει να υποβάλλονται οι αιτήσεις περί εγκρίσεως. Οι κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα πληροφοριακά στοιχεία που πρέπει να περιέχει η συσκευασία των φαρμάκων για ανθρώπινη χρήση

που εγκρίθηκαν από την Κοινότητα (στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές για τη συσκευασία) περιελήφθησαν στον *Οδηγό της Επιτροπής για τη ρύθμιση των φαρμάκων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (The rules governing medicinal products in the European Union)*, τόμος 2 C, «Ρυθμιστικές κατευθυντήριες γραμμές» («Regulatory guidelines»).

- 3 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 92/97 απαριθμεί τα στοιχεία που πρέπει να αναγράφει η εξωτερική συσκευασία, ή, εφόσον δεν υπάρχει εξωτερική συσκευασία, η στοιχειώδης συσκευασία κάθε φαρμάκου, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται η ονομασία και η διεύθυνση του κατόχου της άδειας κυκλοφορίας.
- 4 Επιπλέον, η παράγραφος 2 του εν λόγω άρθρου προβλέπει:

«Η εξωτερική συσκευασία μπορεί να περιλαμβάνει σημεία ή πικτογράμματα με σκοπό την επεξήγηση ορισμένων από τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, καθώς και άλλες πληροφορίες που να συμβιβάζονται με τη συνολική περιγραφή των χαρακτηριστικών του προϊόντος, χρήσιμες για τη διαφώτιση σε θέματα υγείας, κανένα όμως στοιχείο [με] διαφημιστικό χαρακτήρα».

- 5 Σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/27, τα κράτη μέλη μπορούν, κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, να απαιτούν λεπτομέρειες επισήμανσης που να επιτρέπουν την αναγραφή πληροφοριακών στοιχείων ειδικών για κάθε κράτος μέλος. Για την παρουσίαση αυτών των ειδικών πληροφοριακών στοιχείων, η

Επιτροπή θέσπισε τον όρο «μπλε πλαίσιο», προκειμένου να περιέχει αυτά τα πληροφοριακά στοιχεία στη μια πλευρά της εξωτερικής συσκευασίας του φαρμάκου, το οποίο έχει εγκριθεί σύμφωνα με την κεντρική διαδικασία. Στις κατευθυντήριες γραμμές για τη συσκευασία, η Επιτροπή αναφέρει:

«Τα ειδικά για κάθε κράτος μέλος πληροφοριακά στοιχεία πρέπει να αναγράφονται σ' ένα πλαίσιο (το αποκαλούμενο “μπλε πλαίσιο”) που πρέπει να παρουσιάζεται σε μια πλευρά της συσκευασίας. Το “μπλε πλαίσιο” πρέπει να παρουσιάζεται μόνο στην επίσημη ή στις επίσημες γλώσσες του εν λόγω κράτους μέλους [...]. Η θέση του “μπλε πλαισίου” στη συσκευασία πρέπει να είναι η ίδια για όλες τις γλώσσες. Όταν μια συσκευασία διατίθεται στο εμπόριο σε περισσότερα κράτη μέλη, είναι προτιμότερο να υπάρχει μόνον ένα “μπλε πλαίσιο” στη συσκευασία. Το πλαίσιο θα περιέχει διαφορετικά πληροφοριακά στοιχεία σε κάθε κράτος μέλος. Στην πράξη, αυτό μπορεί να καταστεί δυνατό αν, για παράδειγμα, τυπωθεί ένα άγραφο “μπλε πλαίσιο” στη συσκευασία, επί του οποίου μπορεί να τεθεί χωρίς κίνδυνο μια αυτοκόλλητη ετικέτα με τα απαιτούμενα από το κράτος μέλος πληροφοριακά στοιχεία. Όταν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αυτό δεν είναι δυνατόν, όλα τα “μπλε πλαίσια” πρέπει να έχουν τις ίδιες διαστάσεις και να είναι στην ίδια πλευρά της συσκευασίας.»

- 6 Ένα από τα πληροφοριακά στοιχεία που μπορεί να αναγράφεται στο μπλε πλαίσιο είναι το όνομα του «τοπικού αντιπροσώπου». Συναφώς, οι κατευθυντήριες γραμμές για τη συσκευασία προβλέπουν τα εξής:

«Ορισμένοι κάτοχοι κοινοτικών αδειών κυκλοφορίας ζήτησαν στο φύλλο οδηγιών και στην ετικέτα να αναγράφεται ένας υπεύθυνος. Κανονικά, πρόκειται για τον κάτοχο της άδειας κυκλοφορίας. Ωστόσο, όταν ο κάτοχος αυτός επιθυμεί να προσθέσει το όνομα άλλου (τοπικού) υπευθύνου, μπορεί να αναφέρει τον “τοπικό αντιπρόσωπο”:

— με το όνομά του, τη διεύθυνση και το τηλέφωνο στο φύλλο οδηγιών και

— με το όνομά του στο “μπλε πλαίσιο” της ετικέτας (όπως περιγράφεται στο τμήμα Α).

[...]

Η διεύθυνση και/ή ο αριθμός τηλεφώνου μπορεί να αναγράφονται αν κρίνεται σκόπιμο και αν υπάρχει διαθέσιμος χώρος (χωρίς αυτό να επηρεάζει το ευανάγνωστο του κειμένου στην εξωτερική συσκευασία).

Ως “τοπικός αντιπρόσωπος” νοείται: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εγκατεστημένο εντός της Κοινότητας, επιφορτισμένο, δυνάμει συμβάσεως συναφθείσας με τον κάτοχο της άδειας κυκλοφορίας, να τον εκπροσωπεί σε συγκεκριμένη (γεωγραφική) ζώνη· η σύμβαση αυτή αποκλείει κάθε μεταβίβαση της ευθύνης που ο κάτοχος της άδειας κυκλοφορίας υπέχει από το κοινοτικό δίκαιο, το εθνικό δίκαιο και τις ρυθμίσεις ή τα διοικητικά μέτρα που ελήφθησαν προς εκτέλεση του κοινοτικού δικαίου.

[...]»

7 Επιπλέον, προβλέπεται ότι, «για πρακτικούς και γλωσσικούς λόγους, οι κάτοχοι κοινοτικών αδειών κυκλοφορίας μπορούν να εμπορεύονται συσκευασίες φαρμάκου που διαφέρουν ως προς τη γλώσσα και/ή το κράτος προορισμού (στο κατάλληλο μέρος της συσκευασίας). Σε παρόμοια περίπτωση, το λογότυπο, το σχήμα, η παρουσίαση, το ύψος και ο συνδυασμός των χρωμάτων και των διαστάσεων της συσκευασίας πρέπει να είναι πανομοιότυπα σε όλες τις συσκευασίες του φαρμάκου στο σύνολο της κοινοτικής επικράτειας».

Πραγματικά περιστατικά της προσφυγής

- 8 Η προσφεύγουσα είναι ιταλική εταιρία, η οποία ασκεί τις δραστηριότητές της στον τομέα της φαρμακευτικής έρευνας, της ανάπτυξης και της εμπορίας φαρμάκων.

- 9 Στις 5 Αυγούστου 1998 η Επιτροπή χορήγησε, σύμφωνα με την κεντρική διαδικασία, άδεια κυκλοφορίας υπέρ της Eli Lilly Nederland BV (στο εξής: Eli Lilly), μιας ολλανδικής φαρμακευτικής εταιρίας, για το φάρμακο «OPTRUMA», φαρμακευτικό ιδιοσκευάσμα που περιείχε τη φαρμακευτική ουσία «ραλοξιφένη», η οποία ενδείκνυται για τη θεραπεία και την πρόληψη της οστεοπορώσεως στις γυναίκες που βρίσκονται στην εμμηνόπαυση.

- 10 Στις 3 Σεπτεμβρίου 1999 η Eli Lilly συνήψε με τη Menarini International Operations Luxembourg SA, μια λουξεμβουργιανή εταιρία, συμφωνία παραχωρήσεως αδείας εκμεταλλεύσεως σχετικά με τα δικαιώματά της επί του σήματος OPTRUMA, την προώθηση και τη διανομή αυτού του φαρμάκου στην Ιταλία. Δυνάμει της συμφωνίας αυτής, η Menarini International Operations Luxembourg μπορεί να χορηγήσει περαιτέρω άδεια, αποκλειστικά στην προσφεύγουσα, για τη χρήση των δικαιωμάτων αυτών, πράγμα το οποίο έπραξε με σύμβαση της 18ης Οκτωβρίου 1999.

- 11 Η Eli Lilly, ως κάτοχος της άδειας κυκλοφορίας, υπέβαλε στον ΕΟΑΦ διάφορα ομοιώματα της εξωτερικής συσκευασίας του φαρμάκου, στα οποία αναγραφόταν, τουλάχιστον εντός του μπλε πλαισίου της ιταλικής συσκευασίας, το όνομα της προσφεύγουσας, το οποίο απεικόνιζε ένα τυποποιημένο «M» συνοδευόμενο από τη λέξη «Menarini».

12 Τον Φεβρουάριο του 1999 ο ΕΟΑΦ εκτίμησε ότι η προταθείσα συσκευασία δεν μπορούσε να γίνει δεκτή, διότι το μπλε πλαίσιο δεν έπρεπε να περιέχει το λογότυπο της προσφεύγουσας και παρέπεμψε την προσφεύγουσα στην Επιτροπή για ευρύτερες συζητήσεις.

13 Στις 24 Μαΐου 1999 η προσφεύγουσα απέστειλε επιστολή στον προϊστάμενο της μονάδας φαρμακευτικών και καλλυντικών προϊόντων της Διευθύνσεως «Βιομηχανικές υποθέσεις ΙΙΙ: βιομηχανίες καταναλωτικών αγαθών» της πρώην Γενικής Διευθύνσεως «Βιομηχανία» (ΓΔ ΙΙΙ) της Επιτροπής, με την οποία ζήτησε την προσθήκη του λογότυπου της στο μπλε πλαίσιο της συσκευασίας του φαρμάκου OPTRUMA. Στην επιστολή αυτή συνήψε έγγραφο της Eli Lilly της 17ης Μαΐου 1999 που έφερε την εξής ένδειξη: «Αίτηση εισαγωγής λογότυπου στο μπλε πλαίσιο».

14 Με επιστολή της 9ης Ιουνίου 1999, ο αναπληρωτής προϊστάμενος της μονάδας φαρμακευτικών και καλλυντικών προϊόντων απάντησε ως εξής:

«[...]

Επιβεβαιώνω ότι, κατ' αρχήν, δεν βλέπουμε κανένα λόγο αποκλεισμού [μιας τέτοιας προσθήκης]. Ωστόσο, θα υποβάλουμε το ζήτημα αυτό στην επόμενη συνεδρίαση της φαρμακευτικής επιτροπής, τον Σεπτέμβριο του 1999, προκειμένου να λάβουμε τη συγκατάθεση των κρατών μελών για την τροποποίηση των ισχυουσών κατευθυντηρίων γραμμών.»

15 Η φαρμακευτική επιτροπή, κατά τη 48η συνεδρίασή της στις 27 και 28 Σεπτεμβρίου 1999, συζήτησε το ζήτημα της χρησιμοποίησεως του λογότυπου στην εξωτερική συσκευασία ενός φαρμάκου που εγκρίθηκε σύμφωνα με την κεντρική διαδικασία.

Τα μέλη της επιτροπής εκτίμησαν ομόφωνα ότι η χρησιμοποίηση στην εξωτερική συσκευασία του λογοτύπου της εταιρίας κατόχου της άδειας κυκλοφορίας έπρεπε να γίνει δεκτή για λόγους εξατομίκευσης.

- 16 Μετά την εν λόγω συνεδρίαση της φαρμακευτικής επιτροπής, η προσφεύγουσα απηύθυνε στην Επιτροπή την από 9 Νοεμβρίου 1999 επιστολή, με την οποία επιχειρηματολόγησε υπέρ της δυνατότητας χρησιμοποίησης του λογοτύπου του διανομέα ή, ενδεχομένως, του κατόχου της άδειας στο μπλε πλαίσιο της συσκευασίας των φαρμάκων που εγκρίθηκαν σύμφωνα με την κεντρική διαδικασία.
- 17 Ο προϊστάμενος της μονάδας φαρμακευτικών και καλλυντικών προϊόντων απάντησε, με επιστολή της 22ας Νοεμβρίου 1999, ότι δεν έβλεπε «κανένα λόγο να αντικαθίσει σε μια τέτοια προσθήκη [του λογοτύπου του τοπικού αντιπροσώπου] για λόγους εξατομίκευσης». Ανέφερε επίσης:

«Ωστόσο, εφόσον το ζήτημα αυτό δεν συζητήθηκε ακόμη με τα κράτη μέλη, φρονώ ότι είναι αναγκαίο να τεθεί στην επόμενη συνεδρίαση της φαρμακευτικής επιτροπής, τον Μάρτιο 2000, προκειμένου να ληφθεί η συγκατάθεση των κρατών μελών για την τροποποίηση των ισχυουσών κατευθυντηρίων γραμμών.»

- 18 Κατά την 49η συνεδρίαση της φαρμακευτικής επιτροπής, στις 22 και 23 Μαρτίου 2000, συζητήθηκε η αίτηση της προσφεύγουσας για τη χορήγηση άδειας χρησιμοποίησης του λογοτύπου του τοπικού αντιπροσώπου στην εξωτερική συσκευασία φαρμάκων που εγκρίθηκαν σύμφωνα με την κεντρική διαδικασία. Οι περισσότεροι εκπρόσωποι των κρατών μελών αντιτάχθηκαν στη χρησιμοποίηση του λογοτύπου του τοπικού αντιπροσώπου στην εξωτερική συσκευασία φαρμάκων που εγκρίθηκαν σύμφωνα με την κεντρική διαδικασία. Ο κύριος λόγος ήταν ότι η αναφορά του ονόματος ενός τοπικού αντιπροσώπου πρέπει να επιτρέπει στους ασθενείς να επικοινωνούν με τον εθνικό υπεύθυνο και ότι δεν είναι αναγκαίο, για υγειονομικούς

λόγους, να προστεθεί το λογότυπο της εταιρίας στα πληροφοριακά αυτά στοιχεία. Επιπλέον, ορισμένες αντιπροσωπείες εκτίμησαν ότι η χρησιμοποίηση του λογοτύπου μπορούσε να δημιουργήσει στον ασθενή σύγχυση μεταξύ του κατόχου της άδειας κυκλοφορίας (ο οποίος αναλαμβάνει όλη την ευθύνη του φαρμάκου) και του τοπικού αντιπροσώπου, ο οποίος, εξ ορισμού, δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη.

19 Με επιστολή της 17ης Απριλίου 2000, την οποία έλαβε η προσφεύγουσα στις 26 Απριλίου 2000 (στο εξής: η προσβαλλόμενη απόφαση), η καθής πληροφόρησε την προσφεύγουσα ότι η αίτησή της για τη χορήγηση αδείας χρησιμοποίησης του λογοτύπου της στο μπλε πλαίσιο είχε απορριφθεί οριστικά.

20 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή αναφέρει τα εξής:

«Παρά την υποστήριξη της προτάσεώς σας από ορισμένους εκπροσώπους των κρατών μελών, η πλειοψηφία αποφάνθηκε κατά της χρησιμοποίησης του λογοτύπου του “τοπικού αντιπροσώπου” στη συσκευασία των φαρμάκων που εγκρίθηκαν σύμφωνα με την κεντρική διαδικασία.

Η θέση αυτή δικαιολογείται κυρίως από το γεγονός ότι το λογότυπο της εταιρίας δεν προσθέτει τίποτε στα χρήσιμα για τη διαφώτιση σε θέματα υγείας πληροφοριακά στοιχεία, διότι μόνον η αναγραφή του ονόματος και της διεύθυνσής του “τοπικού αντιπροσώπου” αρκεί για να εγγυηθεί στους ασθενείς τη δυνατότητα επικοινωνίας με τον εθνικό υπεύθυνο. Επιπλέον, ορισμένες αντιπροσωπείες υπογράμμισαν ότι μια τέτοια χρησιμοποίηση του λογοτύπου μπορούσε να δημιουργήσει σύγχυση μεταξύ του κατόχου της άδειας κυκλοφορίας (ο οποίος είναι υπεύθυνος για το προϊόν) και του τοπικού αντιπροσώπου, ο οποίος — εξ ορισμού — δεν είναι υπεύθυνος.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής φρονούν ότι δεσμεύονται από τη σαφή θέση της φαρμακευτικής επιτροπής, όχι μόνον ενόψει της ευρείας πλειοψηφίας κατά της χρησιμοποίησης του λογοτύπου, αλλά διότι κάθε τροποποίηση της “κατευθυντήριας γραμμής για το μπλε πλαίσιο” που θα καθιστούσε δυνατή τη χρησιμοποίηση του λογοτύπου του “τοπικού αντιπροσώπου” απαιτεί τη στήριξη της επιτροπής αυτής. Συνεπώς, ενόψει των προεκτεθέντων, απορρίπτεται η πρόταση για τη χρησιμοποίηση του λογοτύπου του “τοπικού αντιπροσώπου” στη συσκευασία φαρμάκων που εγκρίθηκαν σύμφωνα με την κεντρική διαδικασία.»

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 21 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 3 Ιουλίου 2000, η προσφεύγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή.
- 22 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 4 Ιανουαρίου 2001, η European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations (στο εξής: η EFPIA) ζήτησε από το Πρωτοδικείο να της επιτραπεί να παρέμβει προς στήριξη των αιτημάτων της προσφεύγουσας. Με διάταξη του Προέδρου του τετάρτου τμήματος του Πρωτοδικείου της 23ης Ιανουαρίου 2001, επετράπη η παρέμβαση της EFPIA.
- 23 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τέταρτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας, κάλεσε την προσφεύγουσα και την καθής να απαντήσουν γραπτώς σε ορισμένες ερωτήσεις.

24 Οι διάδικοι ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 6ης Μαρτίου 2002. Στο τέλος της επ' ακροατηρίου συζήτησης, το Πρωτοδικείο ανέβαλε το πέρας της προφορικής διαδικασίας. Η προφορική διαδικασία περατώθηκε στις 18 Μαρτίου 2002.

25 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

— επικουρικώς, να κηρύξει παράνομες, δυνάμει του άρθρου 241 ΕΚ, τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για τα πληροφοριακά στοιχεία της συσκευασίας των φαρμάκων, καθόσον μπορούν να ερμηνευθούν ως περιέχουσες απαγόρευση της χρήσεως του λογοτύπου από τον τοπικό αντιπρόσωπο ή τον κάτοχο της αδειάς εκμεταλλεύσεως·

— να καταδικάσει την καθής στα δικαστικά έξοδα.

26 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα παραιτήθηκε από το δεύτερο σκέλος των αιτημάτων της και το Πρωτοδικείο έλαβε γνώση του γεγονότος αυτού με το πρακτικό της συνεδριάσεως.

27 Η καθής ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή·
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

28 Η παρεμβαίνουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να δεχθεί την προσφυγή·
- να καταδικάσει την καθής στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

29 Η προσφεύγουσα, προς στήριξη της προσφυγής της, προβάλλει επτά λόγους ακυρώσεως· ο πρώτος αντλείται από την έλλειψη νομικής βάσεως, στην κοινοτική νομοθεσία, της απαγορεύσεως εκ μέρους της Επιτροπής να χρησιμοποιήσει η προσφεύγουσα το λογότυπό της στην εξωτερική συσκευασία του φαρμάκου ΟΡΤΡΥΜΑ. Ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως αντλείται από την προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας. Ο τρίτος λόγος ακυρώσεως αντλείται από την παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων, ενώ ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως αντλείται από την παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Ο πέμπτος λόγος ακυρώσεως αντλείται από την παράβαση της υποχρέωσης αιτιο-

λογήσεως και ο έκτος από την παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας και από την προσβολή του δικαιώματος ελεύθερης ασκήσεως των οικονομικών δραστηριοτήτων. Ο έβδομος λόγος ακυρώσεως αντλείται από το εκπρόθεσμο της εκδόσεως της αποφάσεως.

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 30 Στο πλαίσιο του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από την έλλειψη νομικής βάσεως της απαγορεύσεως να χρησιμοποιήσει η προσφεύγουσα το λογότυπό της στην εξωτερική συσκευασία του φαρμάκου ΟΡΤΡΥΜΑ, η προσφεύγουσα υπογραμμίζει, πρώτον, ότι ο ουσιαστικός στόχος των κοινοτικών διατάξεων περί της επισημάνσεως και της συσκευασίας των φαρμάκων της οδηγίας 92/27 είναι η διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών. Το όνομα και η διεύθυνση του υπεύθυνου προσώπου για την κυκλοφορία του φαρμάκου είναι, συναφώς, ουσιώδη πληροφοριακά στοιχεία για τον χρήστη και τους επαγγελματίες του τομέα της υγείας και συμβάλλουν, επομένως, στη επίτευξη υψηλής προστασίας του καταναλωτή.
- 31 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι ο υπεύθυνος για την κυκλοφορία του φαρμάκου υπέχει διάφορες υποχρεώσεις, ιδίως στον τομέα της παροχής επιστημονικών πληροφοριακών στοιχείων, καθώς και στον τομέα της φαρμακοεπαγρύπνησης.
- 32 Είναι, επομένως, σημαντικό ο υπεύθυνος για την κυκλοφορία ενός φαρμάκου να μπορεί εύκολα και ορθά να εξατομικευθεί από τον χρήστη και τους επαγγελματίες του τομέα της υγείας, οι οποίοι κάνουν χρήση των οικείων φαρμάκων, ενδεχομένως, χάρη στη χρησιμοποίηση του λογότυπου της εταιρίας, το οποίο δεν μπορεί να διαχωριστεί από την εμπορική της ταυτότητα και από το όνομά της.

- 33 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, δεύτερον, ότι οι ιταλικές νομοθετικές διατάξεις που μεταφέρουν στον εσωτερικό δίκαιο την οδηγία 92/27 προβλέπουν ότι, όταν ο κάτοχος της άδειας κυκλοφορίας δεν διαθέτει ο ίδιος στο εμπόριο το φάρμακο, το όνομα και η διεύθυνση του κατόχου της άδειας εκμεταλλεύσεως ή του διανομέα (του τοπικού αντιπροσώπου) πρέπει να αναγράφονται στην εξωτερική συσκευασία.
- 34 Η προσφεύγουσα υπογραμμίζει, τρίτον, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν στηρίζεται σε καμία διάταξη της οδηγίας 92/27.
- 35 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, τέταρτον, ότι το λογότυπο μπορεί να αναδείξει τα αναγκαία για τη διαφώτιση σε θέματα υγείας πληροφοριακά στοιχεία, όπως τα πληροφοριακά στοιχεία που διασφαλίζουν στους ασθενείς τη δυνατότητα επικοινωνίας με τον εθνικό υπεύθυνο.
- 36 Η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας και διευκρινίζει ότι, στο πλαίσιο της κεντρικής διαδικασίας, μόνον ένας κάτοχος της άδειας κυκλοφορίας είναι υπεύθυνος για το σύνολο της κοινοτικής αγοράς. Ο κάτοχος της άδειας κυκλοφορίας είναι συνήθως εγκατεστημένος σε διαφορετική χώρα από αυτή στην οποία το φάρμακο διατίθεται στο εμπόριο. Συνεπώς, οι τοπικοί αντιπρόσωποι είναι οι μόνοι πρακτικοί και πραγματικοί υπεύθυνοι για τους ιατρούς και τους ασθενείς, οι οποίοι, χωρίς αυτούς, θα δυσκολεύονταν να επιστημονούν ανεπιθύμητες παρενέργειες του φαρμάκου ή να λάβουν σχετικά πληροφοριακά στοιχεία. Οι χρήστες του φαρμάκου θα έχουν έτσι τη δυνατότητα να ζητούν πληροφοριακά στοιχεία στη γλώσσα τους σε τοπικό επίπεδο.
- 37 Η καθής ισχυρίζεται ότι ούτε το όνομα, ούτε το λογότυπο της προσφεύγουσας, η οποία είναι κάτοχος αποκλειστικής άδειας για την προώθηση και την πώληση του OPTRUMA στην Ιταλία, εμπίπτουν στα στοιχεία που πρέπει να αναγράφονται στη συσκευασία, δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 92/27. Το ζήτημα είναι αν, δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 2, της οδηγίας αυτής, το όνομα και/ή το

λογότυπο της προσφεύγουσας μπορούν να αναγράφονται στη συσκευασία ως «άλλες πληροφορίες χρήσιμες για τη διαφώτιση σε θέματα υγείας». Συναφώς, σύμφωνα με την πρακτική της Επιτροπής, ο κάτοχος άδειας κυκλοφορίας αναφέρει ως υπεύθυνο το όνομα του τοπικού αντιπροσώπου στο μπλε πλαίσιο της ετικέτας. Η πρακτική αυτή δικαιολογείται από το γεγονός ότι, στο πλαίσιο κοινοτικής άδειας εμπορίας, το όνομα του τοπικού αντιπροσώπου που εκτελεί χρέη υπευθύνου για τους επαγγελματίες ή για τους καταναλωτές μπορεί μερικές φορές να είναι χρήσιμο για τη διαφώτιση σε θέματα υγείας υπό την ευρεία έννοια.

38 Φρονεί ότι αυτό που έχουν ανάγκη να γνωρίζουν στην πράξη οι ασθενείς ή οι επαγγελματίες του τομέα της υγείας είναι το όνομα ενός υπευθύνου ή ένας αριθμός τηλεφώνου, προκειμένου να εξασφαλιστεί «εύκολα, γρήγορα και σαφώς» ο τοπικός αντιπρόσωπος. Παρατηρεί ότι η προσθήκη του λογοτύπου στο μπλε πλαίσιο έχει περισσότερο ως αποτέλεσμα τα σχετικά με τον υπεύθυνο πληροφοριακά στοιχεία να μη διακρίνονται σαφώς, οπότε να μην ελκύουν επαρκώς την προσοχή. Καθόσον το πρόβλημα χώρου είναι πολύ σημαντικό, ιδίως στις μικρές συσκευασίες ή στις συσκευασίες που συντάσσονται σε περισσότερες γλώσσες, ένα λογότυπο που ελκύει την προσοχή, αλλά που συνοδεύεται από πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τον υπεύθυνο που έχουν συνταχθεί με πολύ μικρούς χαρακτήρες και σε περιορισμένο χώρο, δεν βοηθά τον χρήστη να ξέρει σε ποιον να απευθυνθεί γρήγορα και εύκολα.

39 Προσθέτει ότι στον ρυθμισμένο τομέα των σχετικών με τα φάρμακα πληροφοριακών στοιχείων είναι αναγκαίο να οριστούν και να περιοριστούν τα πληροφοριακά στοιχεία που παρουσιάζονται και να προβλεφθεί ότι τα εν λόγω πληροφοριακά στοιχεία θα παρουσιάζονται κατά ορισμένο τρόπο, που συνάδει με τον σκοπό παροχής στους χρήστες σαφών, συγκεκριμένων και πλήρων πληροφοριακών στοιχείων για το εν λόγω προϊόν, γεγονός που συμβάλλει στη διασφάλιση της προστασίας της δημόσιας υγείας. Έτσι, ο περιορισμός των πληροφοριακών στοιχείων που παρουσιάζονται στην ετικέτα δικαιολογείται από λόγους που συνδέονται με την προστασία των καταναλωτών.

- 40 Η καθής ισχυρίζεται ότι οι δύο λόγοι που προβάλλει η προσβαλλόμενη απόφαση αντιστοιχούν σε λογική ερμηνεία του άρθρου 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/27. Η παράγραφος αυτή προβλέπει δυνητική εξαίρεση από τον γενικό κανόνα, τον οποίο εισάγει το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 92/27, σχετικά με τα στοιχεία που πρέπει να αναγράφονται στη συσκευασία των φαρμάκων. Οι εξαιρέσεις από τους γενικούς κόνονες πρέπει να ερμηνεύονται στενά. Στη συνέχεια, δεδομένης της φύσεως της φράσεως «πληροφορίες χρήσιμες για τη διαφώτιση σε θέματα υγείας», η ερμηνεία που της προσδίδει η Επιτροπή απαιτεί εκτίμηση του τι είναι χρήσιμο και ο δικαστικός έλεγχος στον οποίο υπόκειται πρέπει να περιοριστεί στην εξέταση του αν συντρέχει πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως ή κατάχρηση εξουσίας. Εν προκειμένω, δεν τίθεται ζήτημα πρόδηλης πλάνης ως προς το συμπέρασμα της Επιτροπής ότι το λογότυπο του τοπικού αντιπροσώπου δεν είναι πληροφοριακό στοιχείο χρήσιμο για τη διαφώτιση σε θέματα υγείας.
- 41 Η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι η χρήση του ονόματος χωρίς το λογότυπο δεν εμποδίζει την εξατομίκευση της εταιρίας. Εν προκειμένω, το λογότυπο είναι απλώς μια τυποποιημένη απόδοση του ονόματος. Επιπλέον, ενόψει του επιδιωκόμενου από την Επιτροπή στόχου, που είναι η διασφάλιση, για λόγους διαφώτισης σε θέματα υγείας, της δυνατότητας επικοινωνίας με τον υπεύθυνο, χρήσιμα στοιχεία είναι το όνομα και η διεύθυνση του τοπικού αντιπροσώπου, και όχι το λογότυπό του.
- 42 Τέλος, η καθής ισχυρίζεται ότι, ανεξάρτητα από την κατάσταση στην Ιταλία ή σε κάθε άλλο κράτος μέλος, το νομικό καθεστώς είναι τέτοιο ώστε, για λόγους φαρμακοεπαγρύπνησης, ένα πρόσωπο δεν μπορεί να είναι υπεύθυνο για την κυκλοφορία του φαρμάκου, χωρίς να είναι ταυτόχρονα κάτοχος της άδειας κυκλοφορίας. Επιπλέον, απ' όσα γνωρίζει η Επιτροπή, η προσθήκη του λογοτύπου του τοπικού αντιπροσώπου δεν αποτελεί πολιτική κοινή σε όλα τα κράτη μέλη. Από το πρακτικό της συνεδριάσεως της φαρμακευτικής επιτροπής τον Μάρτιο του 2000 προκύπτει ότι τα περισσότερα κράτη μέλη αντιτίθενται στην προσθήκη ενός τέτοιου λογοτύπου για τα φάρμακα που εγκρίθηκαν σύμφωνα με την κεντρική διαδικασία και μπορεί, επομένως, να συναχθεί ότι η θέση που ελήφθη στο πλαίσιο της φαρμακευτικής επιτροπής εφαρμόζεται από τα κράτη μέλη στα φάρμακα που έλαβαν έγκριση σε εθνικό επίπεδο.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

43 Επιβάλλεται να υπομνηστεί, εκ προοιμίου, ότι το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 92/97 απαριθμεί τα στοιχεία που πρέπει να αναγράφει η εξωτερική συσκευασία των φαρμάκων για ανθρώπινη χρήση, ενώ η παράγραφος 2 του εν λόγω άρθρου αναφέρει τα στοιχεία που μπορούν να αναγραφούν στην εξωτερική συσκευασία πέρα των υποχρεωτικών στοιχείων που προβλέπει η προηγούμενη παράγραφος. Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή αποφάνθηκε, στην ουσία, επί της δυνατότητας του τοπικού αντιπροσώπου να χρησιμοποιήσει το λογότυπό του στην εξωτερική συσκευασία ενόψει του άρθρου 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/27.

44 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, οσάκις μια διοικητική απόφαση είναι αποτέλεσμα πολύπλοκων εκτιμήσεων που εμπíπτουν στον ιατροφαρμακευτικό τομέα, οι εκτιμήσεις αυτές αποτελούν αντικείμενο περιορισμένου δικαστικού ελέγχου [βλ. απόφαση της 21ης Ιανουαρίου 1999, C-120/97, *Urjohn*, Συλλογή 1999, σ. I-223, σκέψεις 33 και 34, και διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 11ης Απριλίου 2001, C-459/00 P(R), *Επιτροπή κατά Trenker*, Συλλογή 2001, σ. I-2823, σκέψεις 82 και 83].

45 Εν προκειμένω, η απόφαση της Επιτροπής δεν συνεπάγεται πολύπλοκες εκτιμήσεις που εμπíπτουν στον ιατροφαρμακευτικό τομέα, όπως, για παράδειγμα, οι εκτιμήσεις για την αποτελεσματικότητα, την ασφάλεια και την ποιότητα του φαρμάκου (βλ. την προπαρατεθείσα διάταξη Επιτροπή κατά *Trenker*, σκέψη 82). Συγκεκριμένα, η δυνατότητα, από πλευράς του άρθρου 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/27, χρησιμοποίησης του λογότυπου του τοπικού αντιπροσώπου στην εξωτερική συσκευασία των φαρμάκων εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από το ζήτημα αν ένα τέτοιο στοιχείο είναι χρήσιμο για τη διαφώτιση σε θέματα υγείας. Η εκτίμηση όμως της χρησιμότητας του εν λόγω λογότυπου για τη διαφώτιση σε θέματα υγείας δεν είναι πολύπλοκη, ώστε να δικαιολογείται ο περιορισμός του δικαστικού ελέγχου, εφόσον, μεταξύ άλλων, δεν απαιτεί εμπειρογνωμοσύνη ή ειδικές τεχνικές γνώσεις.

- 46 Από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι η Επιτροπή θεώρησε, πρώτον, ότι το λογότυπο του τοπικού αντιπροσώπου δεν προσθέτει τίποτε στα αναγκαία για τη διαφώτιση σε θέματα υγείας πληροφοριακά στοιχεία, δεύτερον, ότι η χρησιμοποίηση του λογοτύπου μπορούσε να δημιουργήσει σύγχυση μεταξύ του κατόχου της άδειας κυκλοφορίας, ο οποίος είναι υπεύθυνος για το φάρμακο, και του τοπικού αντιπροσώπου, ο οποίος, δεν είναι υπεύθυνος, και, τρίτον, ότι έπρεπε να ακολουθήσει τη γνώμη της φαρμακευτικής επιτροπής.
- 47 Όσον αφορά τον πρώτο λόγο, επιβάλλεται να υπομνηστεί ότι η οδηγία 92/27 αποσκοπεί στη διασφάλιση, από τις διατάξεις για την ενημέρωση των ασθενών, υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών, οπότε να είναι δυνατή η σωστή χρήση των φαρμάκων, βάσει πλήρους και κατανοητής πληροφόρησης (πέμπτη αιτιολογική σκέψη).
- 48 Συναφώς προς τον στόχο αυτό, επιβάλλεται να εξεταστεί αν δικαιολογείται η απαγόρευση της προσθήκης του λογοτύπου του τοπικού αντιπροσώπου στο μπλε πλαίσιο. Επιβάλλεται να υπομνηστεί πρώτον ότι, εν προκειμένω, το λογότυπο, συνοδευόμενο από τη λέξη «menarini», είναι σήμα που καταχωρίστηκε και εκπροσωπεί το όνομα και την εμπορική ταυτότητα της προσφεύγουσας. Συναφώς, επιβάλλεται να υπομνηστεί ότι οι κατευθυντήριες γραμμές για τη συσκευασία προβλέπουν ότι το όνομα, η διεύθυνση και ο αριθμός τηλεφώνου είναι από τα πληροφοριακά στοιχεία που μπορεί να αναγράφονται στο μπλε πλαίσιο (τμήμα C, σημείο 5). Ομοίως, η φαρμακευτική επιτροπή, κατά τη 48η συνεδρίασή της, εκτίμησε ομόφωνα ότι η χρησιμοποίηση στην εξωτερική συσκευασία του λογοτύπου της εταιρίας κατόχου της άδειας κυκλοφορίας έπρεπε να γίνει δεκτή για λόγους εξατομίκευσης. Εφόσον η χρησιμοποίηση στην εξωτερική συσκευασία του λογοτύπου της εταιρίας κατόχου της άδειας κυκλοφορίας γίνεται δεκτή για λόγους εξατομίκευσης, το ίδιο ισχύει και για το λογότυπο του τοπικού αντιπροσώπου.
- 49 Συγκεκριμένα, το λογότυπο διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην εξατομίκευση μιας εταιρίας που είναι παρούσα στην αγορά. Λειτουργία του είναι να αποτελεί ένα σύνολο με την επωνυμία της εταιρίας για να διευκολύνεται η εξατομίκευσή της. Εφόσον στόχος της οδηγίας 92/27 είναι, σύμφωνα με την πέμπτη αιτιολογική σκέψη, ένα υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών, η προσθήκη του λογοτύπου στο

μπλε πλαίσιο, το οποίο διευκολύνει την εξατομίκευση του τοπικού αντιπροσώπου, συμβάλλει στη βελτίωση της προστασίας των καταναλωτών. Δεδομένου ότι οι καταναλωτές μπορούν να επικοινωνούν με τον τοπικό υπεύθυνο ευκολότερα όταν έχουν προβλήματα με το φάρμακο και να θέτουν ερωτήματα στη μητρική τους γλώσσα και, σε περίπτωση ζητημάτων σχετικών με την ευθύνη, ο τοπικός αντιπρόσωπος μπορεί να καλέσει τους καταναλωτές να απευθυνθούν στον κάτοχο της άδειας κυκλοφορίας, η προσθήκη του λογοτύπου του τοπικού αντιπροσώπου στο μπλε πλαίσιο είναι χρήσιμη για τη διαφώτιση σε θέματα υγείας, υπό την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/27.

50 Στο πλαίσιο του δεύτερου λόγου επί του οποίου στηρίζεται η προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή προβάλλει το ζήτημα του κινδύνου συγχύσεως μεταξύ των ευθυνών του κατόχου της άδειας κυκλοφορίας και των ευθυνών του τοπικού αντιπροσώπου. Κατά την Επιτροπή, η προσθήκη των δύο λογοτύπων στο μπλε πλαίσιο μπορεί να δημιουργήσει σύγχυση στον καταναλωτή μεταξύ του κατόχου της άδειας κυκλοφορίας, ο οποίος αναλαμβάνει την ευθύνη για το φάρμακο και του τοπικού αντιπροσώπου, ο οποίος, εξ ορισμού, δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη.

51 Παρότι η Επιτροπή υπογράμμισε, ορθώς, τη διαφορά αυτή, η διαφορά δεν είναι καθοριστική για την επίλυση της διαφοράς. Συγκεκριμένα, προκειμένου να εκτιμηθεί αν η προσθήκη του λογοτύπου του τοπικού αντιπροσώπου μπορεί να δημιουργήσει σύγχυση στον καταναλωτή μεταξύ του κατόχου της άδειας κυκλοφορίας και του τοπικού αντιπροσώπου, επιβάλλεται η διάκριση μεταξύ των γενικών και των κοινών πληροφοριακών στοιχείων της εξωτερικής συσκευασίας και των πληροφοριακών στοιχείων που είναι ειδικά για ένα κράτος μέλος και αναγράφονται στο μπλε πλαίσιο. Σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 92/27, το όνομα και η διεύθυνση του κατόχου της άδειας κυκλοφορίας αναγράφονται οπωσδήποτε στην εξωτερική συσκευασία του φαρμάκου. Επιπλέον, ο κάτοχος της άδειας κυκλοφορίας μπορεί να χρησιμοποιεί το λογότυπό του στη συσκευασία. Με τις κατευθυντήριες γραμμές, διευκρινίζεται ότι το όνομα και η διεύθυνση του τοπικού αντιπροσώπου μπορούν να αναγράφονται στο μπλε πλαίσιο (τμήμα C, σημείο 5). Υπ' αυτές τις συνθήκες, το λογότυπο που αποτελεί σύνολο με το όνομα του τοπικού αντιπροσώπου δεν μπορεί να δημιουργήσει πρόσθετη σύγχυση στον καταναλωτή, δεδομένου ότι το όνομα και η διεύθυνση του τοπικού αντιπροσώπου αναγράφονται ήδη στο μπλε πλαίσιο.

- 52 Επομένως, η Επιτροπή υπέπεσε σε νομική πλάνη απαγορεύοντας την προσθήκη του λογοτύπου της προσφεύγουσας στο μπλε πλαίσιο της εξωτερικής συσκευασίας του φαρμάκου OPTRUMA, δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/27.
- 53 Εξάλλου, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν δικαιολογείται από το γεγονός ότι η Επιτροπή θεώρησε ότι έπρεπε να ακολουθήσει την πρόταση της φαρμακευτικής επιτροπής σχετικά με την προσθήκη του λογοτύπου της προσφεύγουσας στο μπλε πλαίσιο. Πράγματι, η φαρμακευτική επιτροπή εκδίδει απλή γνώμη, η οποία δεν δεσμεύει την Επιτροπή.
- 54 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να γίνει δεκτός, χωρίς να χρειάζεται να εξετασθούν οι λοιποί λόγοι ακυρώσεως και τα επιχειρήματα που προέβαλε η προσφεύγουσα.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 55 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η καθής ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί, εκτός των δικών της δικαστικών εξόδων, στα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η προσφεύγουσα και η παρεμβαίνουσα, σύμφωνα με το αίτημά τους.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση της Επιτροπής της 17ης Απριλίου 2000, με την οποία απορρίφθηκε το αίτημα της προσφεύγουσας να χρησιμοποιήσει το λογότυπό της στο μπλε πλαίσιο της συσκευασίας του φαρμάκου OPTRUMA, το οποίο εγκρίθηκε σύμφωνα με την κεντρική διαδικασία εγκρίσεως.**

- 2) Η καθής φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα, καθώς και τα δικαστικά έξοδα της προσφεύγουσας και της παρεμβαίνουσας.**

Βηλαράς

Tiili

Mengozzi

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 3 Ιουλίου 2002.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

M. Βηλαράς